

KRYPTOGRAFIAN ALKEET

1. LASKUHARJOITUKSET

- (1) Esitä esimerkki siitä, miksi

$$A \rightarrow 1, E \rightarrow 00, I \rightarrow 010, S \rightarrow 011, T \rightarrow 01$$

ei ole koodi.

- (2) **(Tämä tehtävä on kolmen normaalin laskuharjoitustehtävän arvoinen.)**
Seuraava teksti on suomenkielisestä alkutekstistä kryptattu käyttäen kirjainten korvaamista toisilla aakkoston kirjaimilla. (Vrt. esim. Ernvallin monisteen esimerkki 28.) Pura salaus.

VPHHTPL RJHP ESSPE NVPPL PWGPVSEVP BM VN MHSTP SPKBTPRRMM HMG CJL
UPNKNNL SJLPLSMML CMHMRVPL SMHSPPRRJL VNPLEEL SJLPLIMV LESP SEÄNL
BTSM SPKBTPRRP VPHHTPL WEL SMHCNLP BM CNHST REYRRP WELNL GPNHNLVE
WELNL BEVNLNVE HMGMLLRJPUMR BM WELNL CTHUNLSM RJRPVPUMR STUMHHM
EELNHHE WJJRMNL SJLPLIMV SEVSP RJTÅM NRNNLVE HTPRVJCMCPR
SMHÅNMHMPVNR UPPVMMR BM GMLMMBMR WEL BJHPVRP FMFYHTLPML
UPPVMPPHN BTSM CYVRY Y HJ SNGMML REGEL BM NVPREGEEL VNL RJHSPLLML
GPLJHHN WELNR CJNNRMML CJKCCJKMML WEL VMM SJHRMSEEÅYR SMJHMMLVM
BM CEEVNN MKUTVVM STHGMLLNSVP REVVE UMRMSJLLMVVM SMPSSP SJLPLSMML
UPPVMR RJHPUMR VPVEEL GJRRM SJSMML NP CYVRYLYR HJ SNGMML
SPKBTPRJVRM NPSE NVPREGEEL VNL VNHPRYVRE SJLPLSMMHHN VPHHTPL
SJLPLIMV FNHVMMVK BTJRJP SMJWJL UMRMML BM WELNL SMVUTLVM
UMHMWRPUMR UMHSNPSVP GYOV WELNL YHPGYVNLVE BEKSYRRYPUER
SJLPLSMML BM WELNL YHPGYVRNLVE CJWNNL SJJHHNVMMML MVRJP
HNVSPSJLPLIMRMK CPRTVMHPPL WEL VMLTP PSJPNVVRP NHESOL SJLPLIMV
EHE MLRMJÅJ QNHTL UMRMML EHE RJKWML SMHCNLN VPLJL
UMHRMSJLLMVVMVP TL GPNV BTVVM MVJJ CYWPNL BJGMHPNL WNLSP VPLJL PVEVP
MPSMLM WELNHHW WMUMPRRPPPL THNUML YGGEKKYVRE EHYE BM UPPVMJRRM
YWRE CMHBTL SJPL BJGMHPHM PVEVP SJLPLIMV LNFJSMÅLNVVMK STKTRRP
WELNR NLRNPÅNLVNHPRREBPNL HTPRVJCMCCPNL SMHÅNMHMPVRNL UPPVMPPÅNL
BM GMLMMBPNL CEEGNWNSVP LPPL RNSP PVEVP SJLPLIMV ÅMLPNHPVVM BTHHN
SJLPLIMV MLRTO LPGNL FNHRNVMVMK MVJJ NKPRYPLNL WNLSP BM WELNHHE TL
RMPRT BM UPPVMJV VNHPRREE JLPM BM KMRSMPVRM MKUTPRJSVPM BM TLIMHGPM
SJRJVRRMSTTL LYR WELNR RELLN WEL TVMM VNHPRREE REGEL SPKBTPRJSVNL

Teksti on napattu Simon Singhin Koodikirjan tehtävistä. Tässä tehtävässä lienee iloa esimerkiksi sivulta

<http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/kielikello/kirjtil.html>

löytyvästä kopiosta Kielikellossa ilmestyneestä jutusta, jossa on esimerkiksi tilasto suomen kielen kirjainten yleisyydestä. Lisäksi googlaamalla voi esimerkiksi löytää verkkosivun, jossa saa laskettua kirjainten lukumäärän annetussa tekstissä. Tämä teksti toimitetaan myös sähköpostilla kaikille kurssilaisille, jotta analyysi olisi mahdollisimman helppo suorittaa.

- (3) Seuraava englanninkielinen teksti on kryptattu käyttäen Hillin järjestelmää matriisilla

$$\begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$$

WWFMODEFJDYTTTEECUOEODJG. Pura kryptaus.

- (4) Olkoon avainsana LUMISADE. Käytetään avainsanan ohjaamaa kryptausta kuten Ernvallin monisteessa sivulla 21. Koodaa teksti (erikoismerkkejä ja numeroita ei tarvitse kryptausta):

Maan itäosassa verrattain pilvistä ja paikoin heikkoa lumisadetta. Maan länsiosassa sekä Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa enimmäkseen poutaa ja ajoittain selkeämpää. Lämpötila tänään päivällä -8...-18 astetta, huomenna pohjoisessa vähän alempi. Yölämpötila on pilvisyydestä riippuen -10...-20, paikoin -25 astetta. Heikkenevää pohjoisenpuoleista tuulta.